

NC-946

Seat No. _____

Third Year B. A. Examination

April / May – 2003

History : Paper - VIII

(Optional)

1 - History of Contemporary India (1947 to 1977 A.D.)

2 - The Constitutional History of India (1909-1960)

Time : 3 Hours]

[Total Marks :

**1 - History of Contemporary India
(1947 to 1977 A.D.)**

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ દેશી રાજ્યોનાં વિલિનીકરણની પ્રક્રિયા વિગતે વર્ણવો.

અથવા

૧ ભારતની પ્રથમ અને દ્વિતીય પંચવર્ષીય યોજનાઓનાં લક્ષ્યાંકો અને સિદ્ધિઓનું મૂલ્યાંકન કરો.

૨ ભારતની બિનજોડાણની નીતિનાં મુખ્ય લક્ષણોની સમીક્ષા કરો.

અથવા

૨ ઈ.સ. ૧૯૬૫ના ભારત-પાકિસ્તાન યુદ્ધનાં કારણો અને પરિણામોની ચર્ચા કરો.

૩ ઈ.સ. ૧૯૬૯ના કોંગ્રેસના ભાગલાની પૂર્વભૂમિકા સમજાવી તેનાં પરિણામોની સમીક્ષા કરો.

અથવા

૩ ઈ.સ. ૧૯૭૧ના ભારત-પાકિસ્તાન યુદ્ધનાં કારણો અને પરિણામોની ચર્ચા કરો.

૪ ગુજરાતમાં નવનિર્માણ આંદોલનનાં કારણો અને પરિણામોની ચર્ચા કરો.

અથવા

૪ ઈ.સ. ૧૯૭૫ની કટોકટીનાં કારણો અને અસરો આલેખો.

૫ દલિતો અને સ્ત્રીઓ માટે સામાજિક અને આર્થિક સમાનતા અંગેની ચળવળોની ટીકાત્મક સમીક્ષા કરો.

અથવા

NC-946]

1

[Contd....

- ૫ ગમે તે બે પર ટૂંક નોંધ લખો :
- (૧) ભારતમાં પંચાયતી રાજના ફાયદા
 - (૨) ભૂદાન આંદોલન
 - (૩) મહાગુજરાત આંદોલન
 - (૪) ૧૯૬૨ના ભારત-ચીન યુદ્ધનાં કારણો.

ENGLISH VERSION

1 - History of Contemporary India (1947 to 1977 A.D.)

Instruction : Each question carries **equal** marks.

- 1 Describe in detail the process of integration of Indian Princely States.

OR

- 1 Evaluate the targets and the achievements of the first and the Second Five Year Plans of India.

- 2 Evaluate the main features of Non-Alignment Policy of India.

OR

- 2 Discuss causes and the results of Indo-Pak War of 1965.

- 3 Explain the background of the causes of the Congress-Split of 1969, and review its effects.

OR

- 3 Discuss the causes and its results of Indio-Pak War of 1971.

- 4 Review the causes and the results of the Navnirman Movement in Gujarat.

OR

- 4 Explain the causes and effects of the Emergency of 1975.

- 5 Critically evaluate the social and economic equality movement with reference to Dalits and Women.

OR

- 5 Write notes on any **two** :
- (1) Panchayati Raj in India
 - (2) Bhoodan movement
 - (3) Maha Gujarat movement
 - (4) The causes of Indio-China War of 1962.

2 - The Constitutional History of India (1909-1960)

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- ૧ ઈ.સ. ૧૯૦૯ના મોર્લે-મિન્ટો સુધારાઓની મુખ્ય જોગવાઈઓની સમીક્ષા કરો.
અથવા
- ૧ ઈ.સ. ૧૯૧૯ના કાયદા દ્વારા પ્રાંતોમાં દાખલ કરાયેલ દ્વિરાજ્ય પદ્ધતિનું સ્વરૂપ તપાસો.
- ૨ ઈ.સ. ૧૯૩૫ના કાયદા મુજબની પ્રાંતીય સ્વાયત્તાનું સ્વરૂપ સમજાવો અને તેની નિષ્ફળતાઓ વર્ણવો.
અથવા
- ૨ ભારતમાં ક્વિપ્સ મિશનના આગમન માટેનાં પરિબળો વર્ણવો.
- ૩ ભારતના બંધારણનાં મુખ્ય લક્ષણોનું વર્ણન કરો.
અથવા
- ૩ ભારતના રાષ્ટ્રપ્રમુખની સત્તાઓ અને સ્થાનનું મૂલ્યાંકન કરો.
- ૪ ભારતમાં સર્વોચ્ચ અદાલતની રચના અને સત્તાઓ તપાસો.
અથવા
- ૪ ભારતના બંધારણમાં વડાપ્રધાનનાં સ્થાન અને કાર્યોની સમીક્ષા કરો.
- ૫ સંઘ સરકાર અને રાજ્ય સરકારો વચ્ચેના વહીવટી અને ધારાકીય સંબંધોની ચર્ચા કરો.
અથવા
- ૫ ગમે તે બે પર નોંધ લખો :
 - (૧) સાયમન કમિશન
 - (૨) સમાનતાનો અધિકાર
 - (૩) બંધારણીય સભાનાં કાર્યો.
 - (૪) રાજ્યપાલની સત્તાઓ.

ENGLISH VERSION
2 - The Constitutional History of India
(1909-1960)

Instruction : Each question carries **equal** marks.

1 Review the main provisions of the Morley–Minto Reforms of 1909 A.D.

OR

1 Trace the nature of Dyarchy in the provinces introduced by the act of 1919 A.D.

2 Describe the nature of provincial autonomy under the act of 1935 and explain its failure.

OR

2 Describe the causes for the arrival of Cripp's Mission in India and evaluate its proposals.

3 Describe the main features of the Constitution of India.

OR

3 Evaluate the powers and position of the President of India.

4 Trace the composition and powers of the Supreme Court of India.

OR

4 Review the position and functions of the Prime Minister in the Constitution of India.

5 Discuss the administrative and legislative relations between the Union and the State Governments.

OR

5 Write notes on any **two** :

- (1) Simon Commission
- (2) Right of Equality
- (3) Working of the Constituent Assembly
- (4) Powers of the Governor.